

Oslo, 18. august 2016

Presentasjon av 2. kvartals regnskap 2016 KLP-konsernet

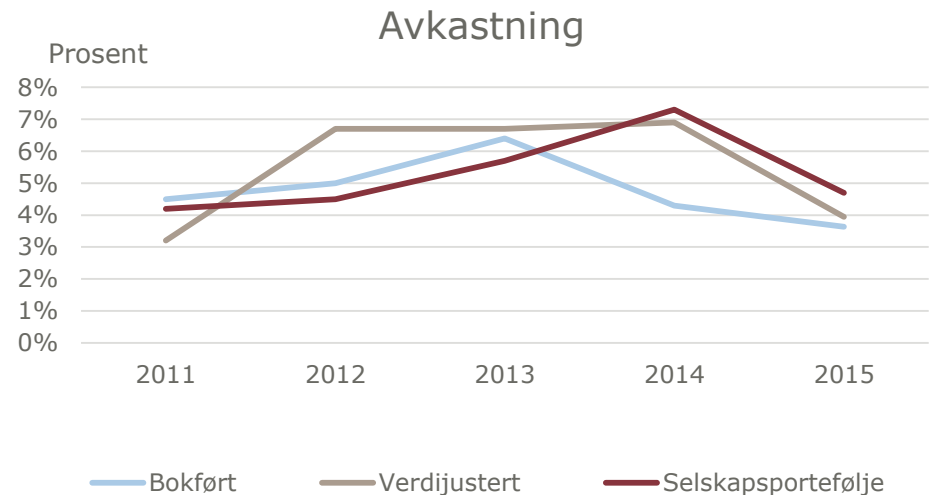
Innhold

- 1. Hovedtrekk**
- 2. KLP-konsernet**
- 3. Liv og pensjon**
- 4. Skadeforsikring**
- 5. Bedriftspensjon**
- 6. Bank og finansieringstjenester**
- 7. Kapitalforvaltning**
- 8. Oppsummering**

Hovedtrekk

- Konsernet forvaltningskapital 577 milliarder
- Livselskapets kollektivportefølje hittil i år:
  - Bokført avkastning var 2,2 prosent
  - Verdijustert avkastning var 2,7 prosent
- Selskapsporteføljen ga en avkastning på 2,7 prosent hittil i år
- Kapitaldekning Solvens II: 189 prosent

	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Kollektivportefølje				
Bokført	1,1 %	1,1 %	1,0 %	0,6 %
Verdijustert	1,7 %	1,0 %	2,0 %	-0,3 %
Verdijustert inkludert merverdier for investeringer bokført til amortisert kost	1,8 %	1,6 %	1,6 %	0,1 %
Investeringsvalgportefølje	1,7 %	1,5 %	2,2 %	-0,8 %
Selskapsportefølje	1,7 %	1,0 %	1,5 %	0,8 %

KLP konsern – resultat virksomhetsområder

Millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Livsforsikring	688	513	3 093	420
Skadeforsikring	66	50	137	31
Bank	38	20	15	17
Kapitalforvaltning	7	-5	1	18
Øvrig virksomhet	1			-1
Konsernresultat før skatt	800	578	3 249	587

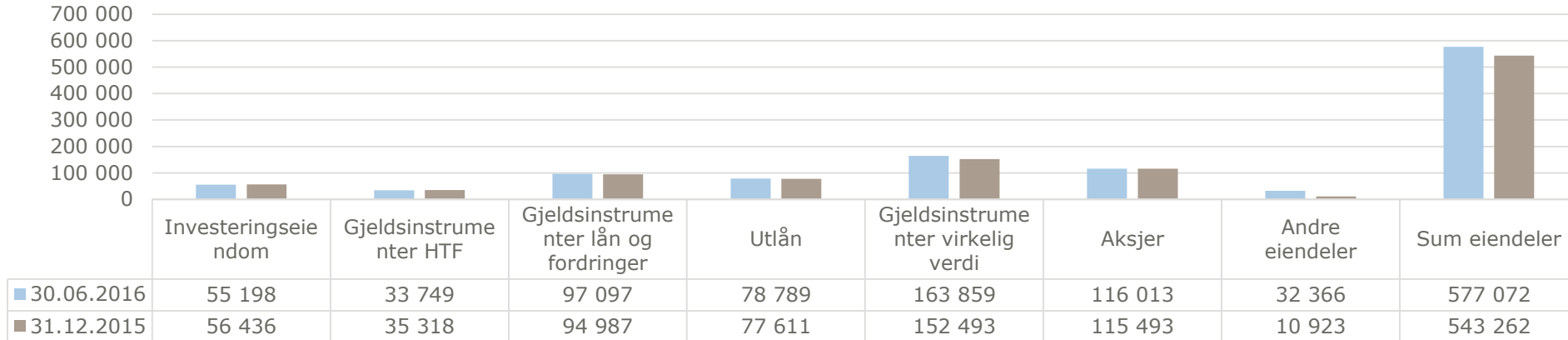
KLP konsern – hovedtall fra resultatet

Millioner kroner	30.06.2016	30.06.2015	31.12.2015
Premieinntekter for egen regning	20 456	26 261	40 236
- herav overførte premiereserver fra annet selskap	1 801	10 070	9 397
Netto inntekter fra investeringer	13 168	11 354	17 599
Ikke-kontrollerende eierinteressenter's andel av avkastning på finansielle instrumenter	204	-1 598	-1 949
Erstatninger	-8 548	-8 086	-16 161
Forsikringsmessige avsetninger	-15 344	-21 848	-11 740
Driftskostnader	-759	-726	-1 429
Andre inntekter og kostnader	-10	37	43
Driftsresultat	9 166	5 394	26 598
Til/fra kursreguleringsfond i livsforsikring	-2 530	-1 393	-1 951
Til/fra tilleggsavsetninger i livsforsikring	7	57	-3 073
Midler tilført kunder i livsforsikring	-5 265	-2 756	-16 435
Konsernresultat før skatt	1 378	1 302	5 138
Skattekostnad	22	-354	-927
Andre resultatelementer	-17	57	261
Konsernresultat	1 383	1 005	4 472

KLP konsern - balanse

Eiendeler

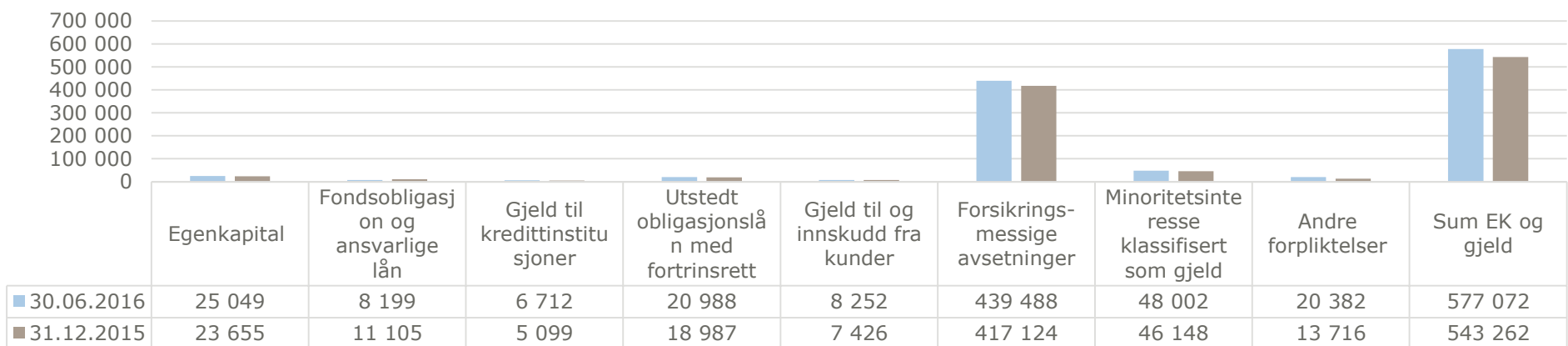
Millioner kroner

■ 30.06.2016 ■ 31.12.2015

Egenkapital og forpliktelseser

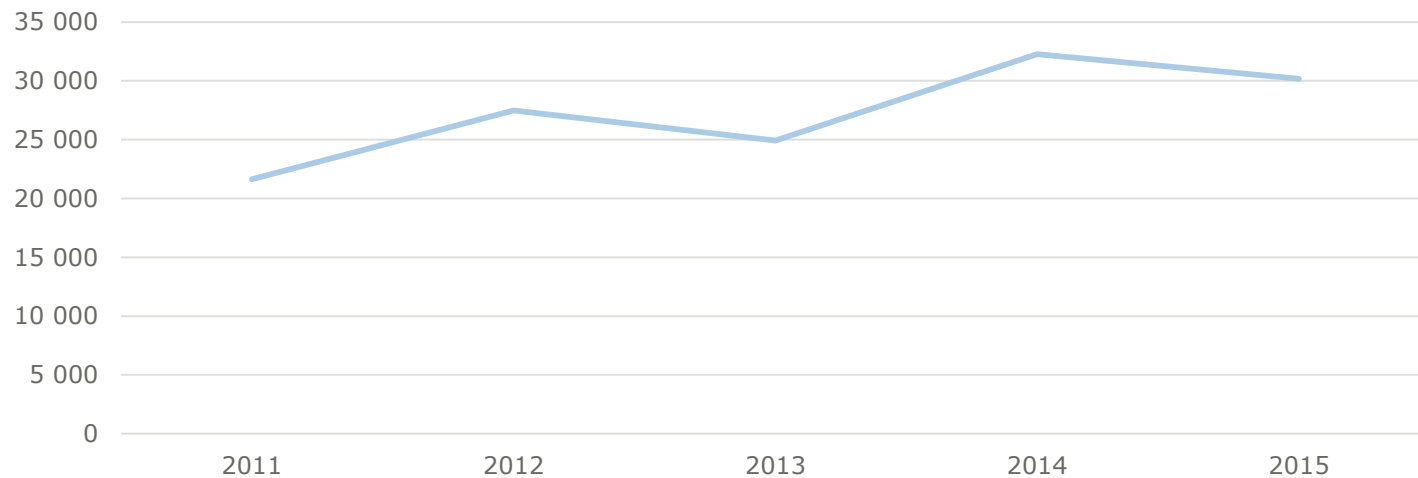
Millioner kroner

■ 30.06.2016 ■ 31.12.2015

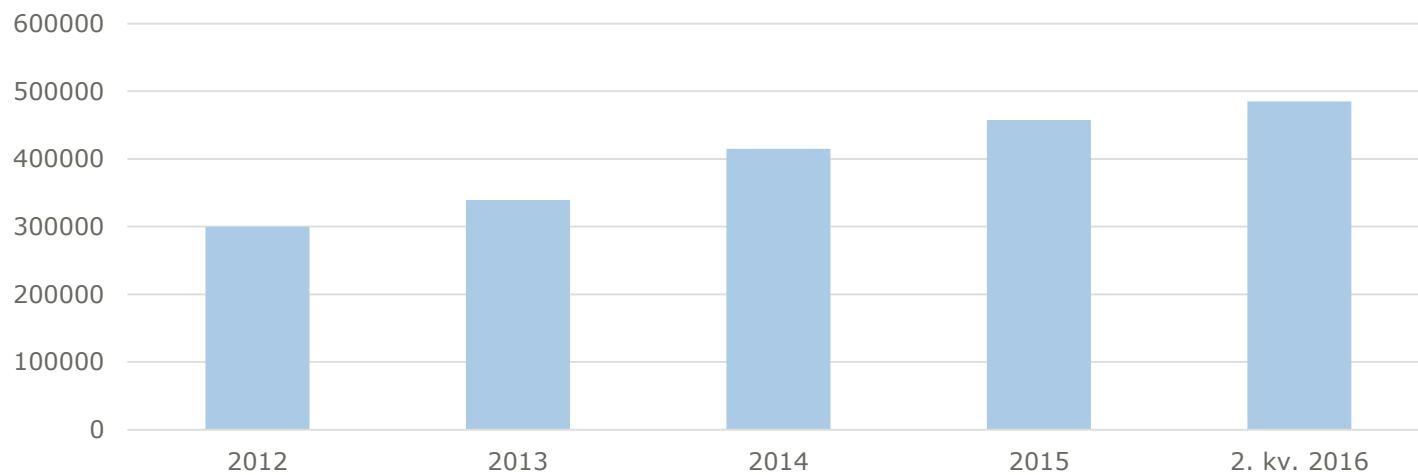
Premieinntekter

Millioner kroner

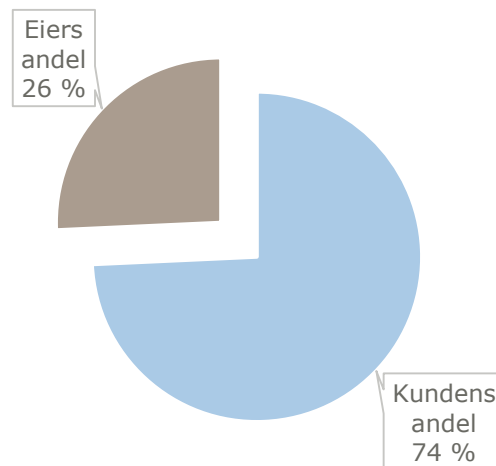
Forvaltningskapital

Millioner kroner

KLP - resultatfordeling

Millioner kroner	Resultat til kunder	Resultat til selskap	30.06.2016	30.06.2015
Avkastningsresultat	3 878	75	3 952	2 607
Risikoresultat	142	136	278	294
Rentegarantipremie		340	340	398
Administrasjonsresultat		65	65	132
Netto inntekter selskapsporteføljen		581	581	388
Skattekostnad		256	256	-102
Andre resultatelementer		-59	-59	-
Resultat	4 019	1 392	5 412	3 717

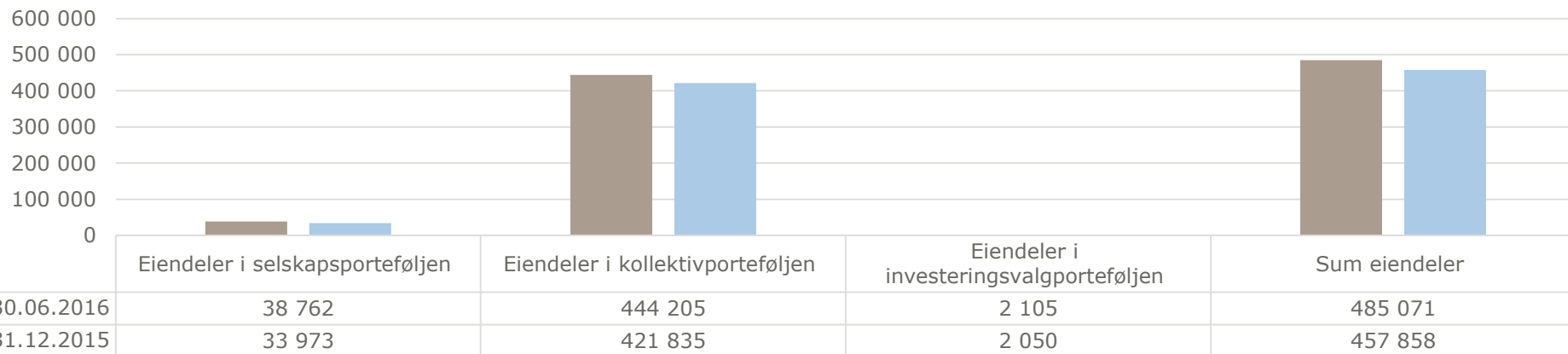

KLP Liv - balanse

Eiendeler

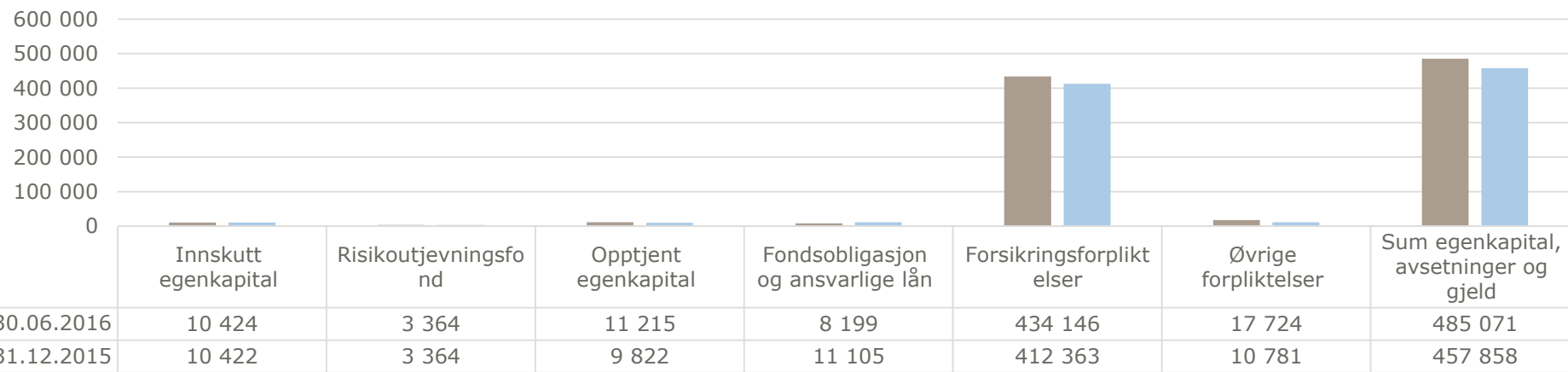
Millioner kroner

■ 30.06.2016 ■ 31.12.2015

Egenkapital og forpliktelseser

Millioner kroner

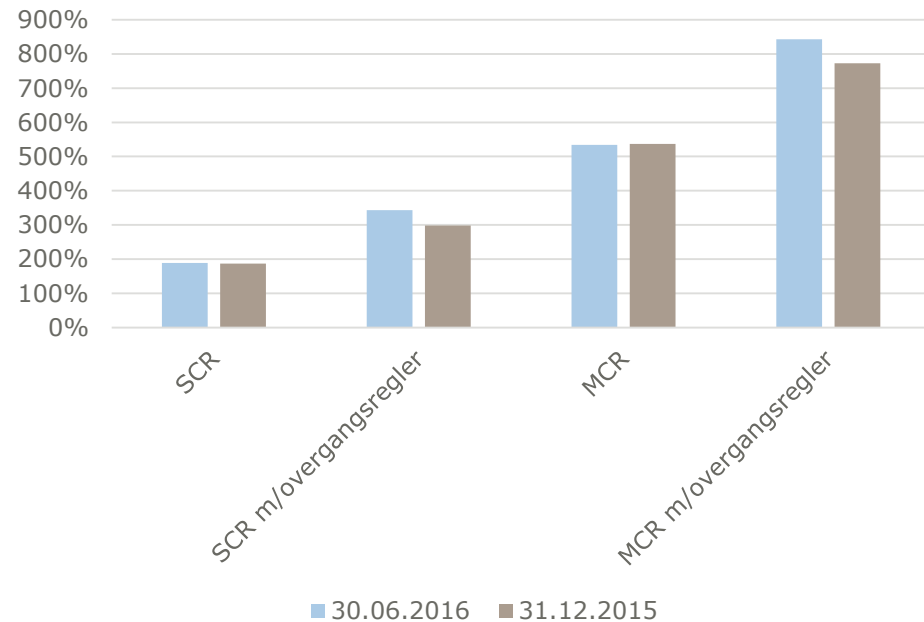
■ 30.06.2016 ■ 31.12.2015

KLP Liv - kapitaldekning

- Kapitaldekning Q2: 189* prosent
- Minstekapitaldekning Q2: 534* prosent
- *Uten bruk av midlertidig fradrag i forsikringstekniske avsetninger

	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015
Kapitaldekning (SCR)	189 %	187 %	189 %
Kapitaldekning (SCR) med overgangsregler	343 %	334 %	298 %
Minstekapitaldekning (MCR)	534 %	488 %	537 %
Minstekapitaldekning (MCR) med overgangsregler	843 %	758 %	773 %

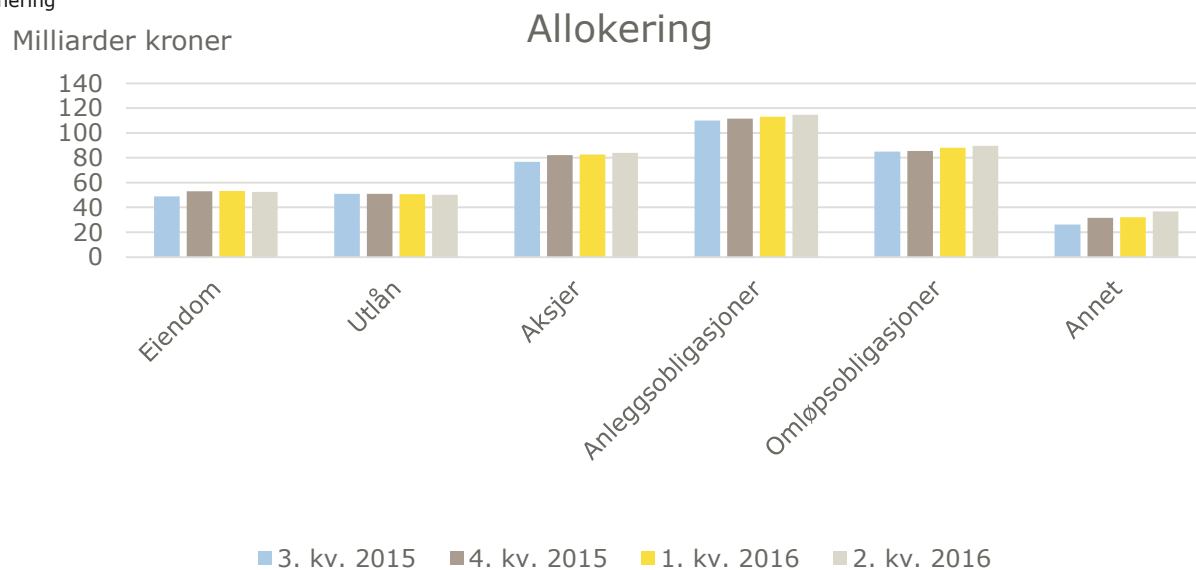
Kapitaldekning

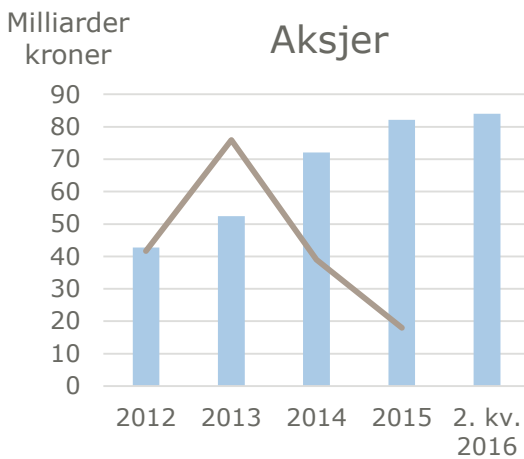
KLP Liv – allokering og avkastning

	Andel	Avkastning	Andel	Avkastning
	30.06.2016	30.06.2016	31.12.2015	31.12.2015
Aksjer og alternative investeringer	19,6 %	-1,6 %	19,8 %	6,0 %
Omløpsobligasjoner	21,0 %	4,9 %	20,6 %	2,0 %
Obligasjoner som holdes til forfall	26,8 %	2,1 %	26,9 %	4,5 %
Utlån	11,7 %	1,2 %	12,3 %	2,7 %
Eiendom	12,3 %	5,1 %	12,8 %	11,0 %
Andre finansielle eiendeler	8,6 %	0,9 %	7,6 %	0,9 %

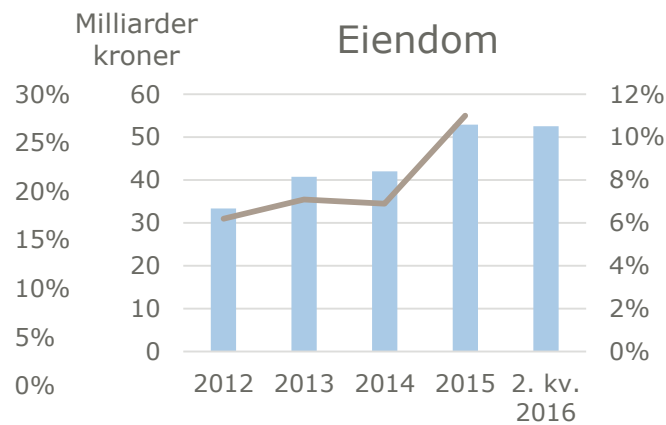
Målt etter eksponering

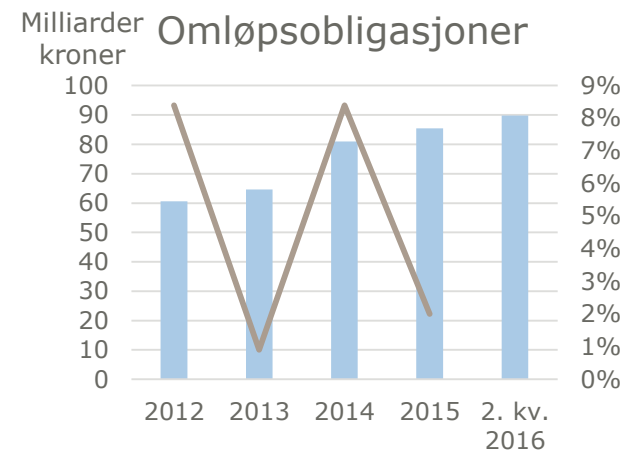
KLP Liv - aktivaklasser

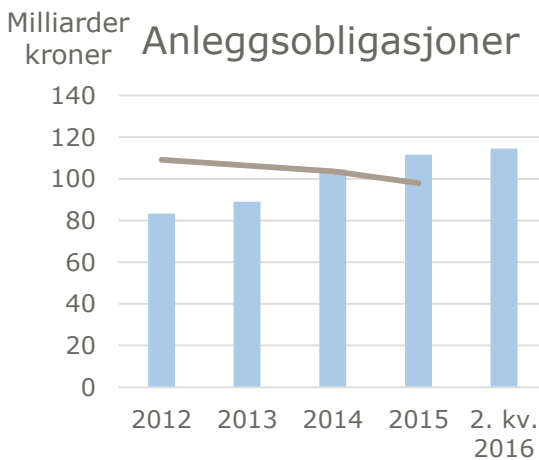
Verdi Avkastning

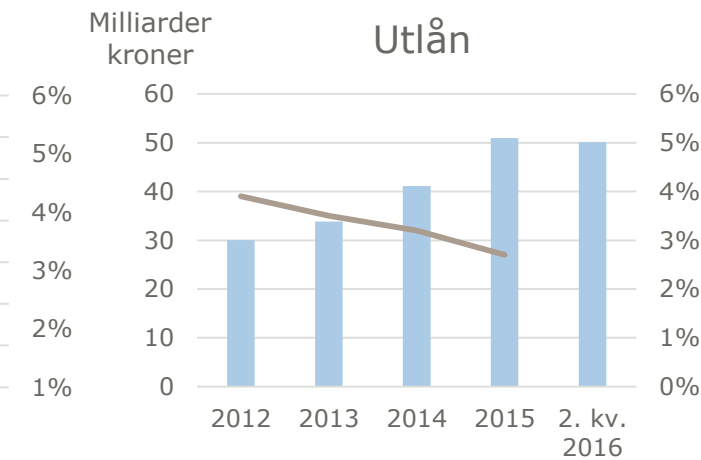
Verdi Avkastning

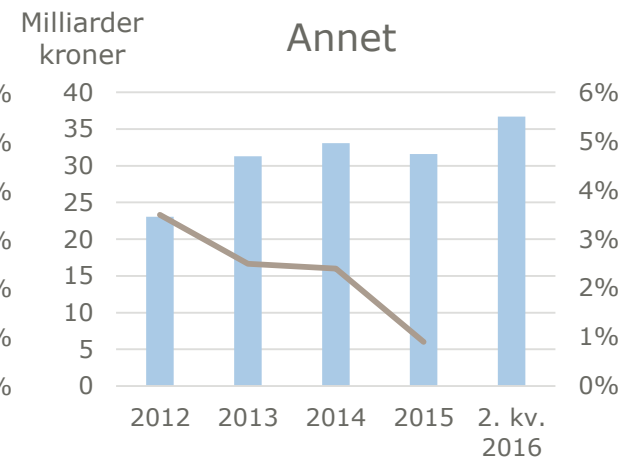
Verdi Avkastning

Verdi Avkastning

Verdi Avkastning

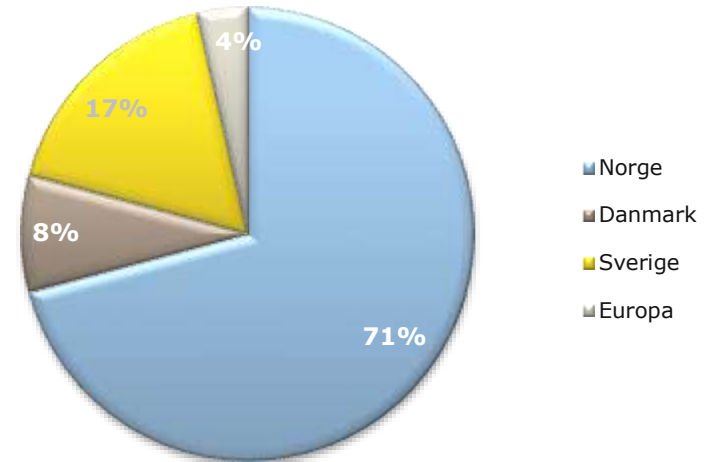

Verdi Avkastning

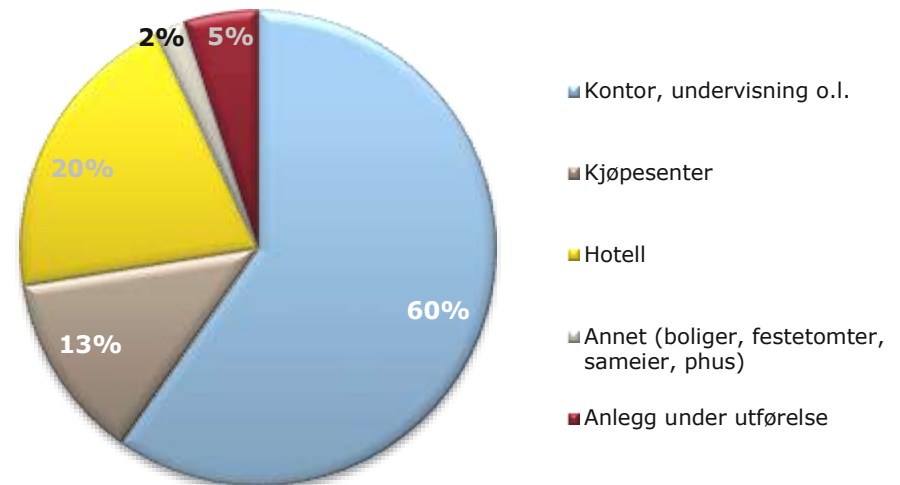
KLP Liv - eiendom

- Oppskrivning eiendom Q2 på 1 185 millioner (2,2%)
- Nyinvesteringer/salg i 2016:
  - Solgt Krambukvartalet i Trondheim
  - Solgt Munkedamsveien 53B i Oslo
  - Solgt Fløisbonnveien 2-4 utenfor Oslo
  - Solgt deler av Bergerveien 12 i Asker
  - Solgt Solna Haga utenfor Stockholm

Eiendomsverdi - fordeling per land

Eiendomsverdi - fordeling per eiendomskategori

KLP Liv - eiendom

Millioner kroner	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015	30.09.2015
Virkelig verdi totalportefølje*	55 016	55 686	55 353	51 491
Virkelig verdi kollektivporteføljen*	51 587	52 458	52 126	48 387

*Inkludert valutasikring og eks eiendomsfond

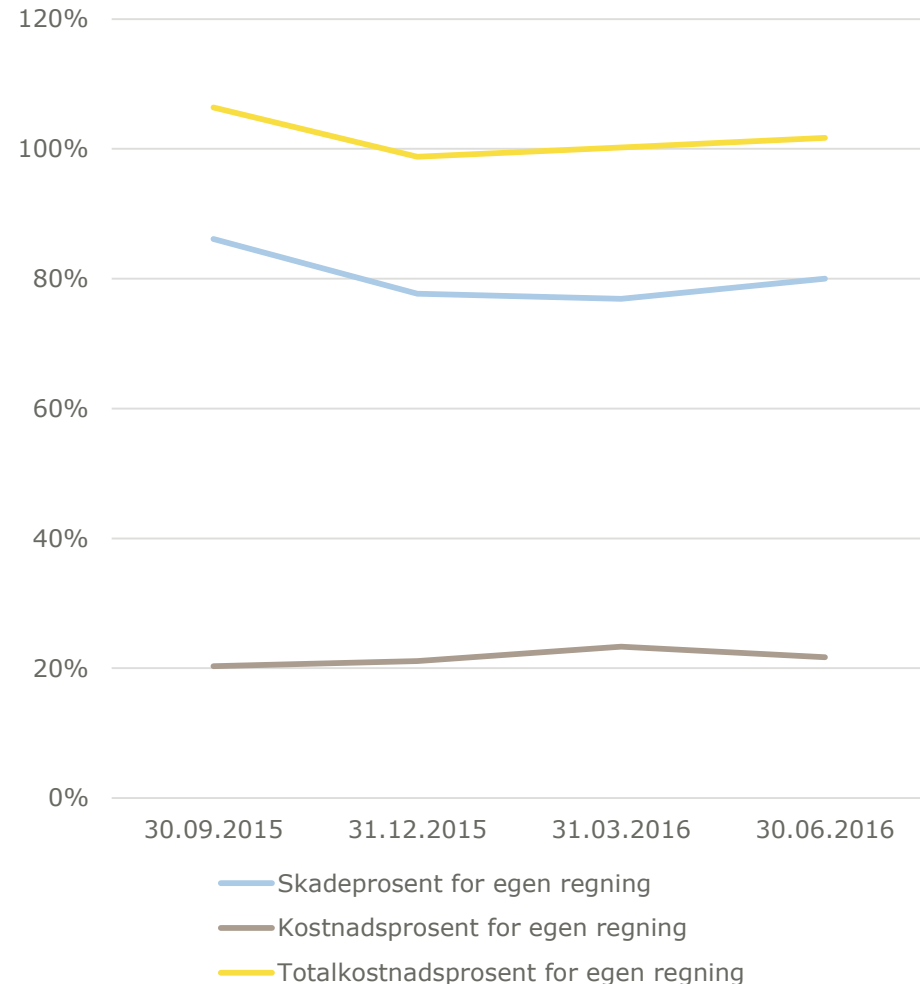
	Q2 2016	Q1 2016	Q4 2015	Q3 2015
Verdijustering i %	2,2 %	0,6 %	2,8 %	0,0 %
Verdijustering i % kollektivporteføljen	1,9 %	0,6 %	2,7 %	0,0 %
Avkastning kollektivporteføljen**	3,2 %	1,8 %	4,2 %	1,3 %

**Inkludert valutasikring og eiendomsfond

KLP Skadeforsikring

- Driftsresultat: 66,8 millioner kroner for 2. kvartal og 116,3 millioner kroner for 1. halvår
- Brutto forfalt premie: 1 210 millioner (+8,3 % i år)
- Finansavkastning på 1,8 prosent for 2. kvartal og 3,1 prosent akkumulert for 1. halvår
- To enkeltskader over 10 millioner kroner
- Effekt fra oppløsning av tidligere års reserver, 39,6 millioner kroner
- Bestandsøkning for alle markedsområdene, 8,4 prosent

Totalkostnadsprosent

KLP Skadeforsikring

Resultatposter, millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Premieinntekter	284,1	276,4	266,7	264,9
Erstatninger	-235,8	-212,4	-142,8	-189,9
Forsikringsrelaterte kostnader	-57,2	-64,5	-62,0	-53,5
Andre forsikringsrelaterte poster	0,4	0,2	0,3	0,2
Resultat av teknisk regnskap	-8,6	-0,2	62,2	21,7
Resultat fra investeringer	75,2	49,5	74,4	5,0
Andre inntekter	0,1	0,2	0,1	0,1
Resultat før avsetning til egenkapitalfond og skatt	66,8	49,5	136,7	26,8
Beregnet skattekostnad	-14,1	-13,0	-33,1	-7,7
Andre resultatkomponenter	0,0	-6,1	20,1	5,7
Avsetning til egenkapitalfond	-10,3	2,5	1,4	1,9
Resultat etter avsetning til egenkapitalfond	42,4	32,9	125,1	26,6

KLP Skadeforsikring

Resultatposter, millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Premieinntekter for egen regning	284	276	267	265
Erstatningskostnader for egen regning	-236	-212	-143	-190
Forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning	-57	-64	-62	-53
Netto inntekter fra investeringer	75	50	75	5
Resultat før skatt og endring i egenkapitalfond	67	49	137	27

Balanseposter, millioner kroner	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015	30.09.2015
Finansielle eiendeler	4 189	4 228	3 835	3 878
Sum eiendeler	4 568	4 567	4 128	4 172
Egenkapital	1 755	1 706	1 672	1 540
Forsikringstekniske avsetninger for egen regning	2 359	2 439	2 057	2 224

KLP Bedriftspensjon

Millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Avkastningsresultat	2,5	2,5	9,8	3,1
Risikoresultat	0,6	0,6	-0,4	-4,5
Administrasjonsresultat	-7,6	-7,6	-8,2	-5,8
Rentegarantipremie og fortjenesteelement	1,8	1,8	1,8	1,9
Netto inntekter selskapsporteføljen	2,6	2,6	0,3	-0,2
Andre resultatelementer	-1,1	-1,1	-0,5	0,9
Sum	-1,2	-1,2	2,7	-4,5
Herav resultat til kunder	3,1	3,1	9,7	2,9
Resultat til eier	-5,8	-5,8	-9	-7,9
Reservestyrking	1,5	1,5	2	0,5

KLP Bedriftspensjon

	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015	30.09.2015
Kollektivportefølje				
Bokført	2,2 %	1,0 %	4,8 %	3,4 %
Verdijustert	2,8 %	1,1 %	4,7 %	2,8 %
Investeringsvalg/Innskuddspensjon	1,8 %	-0,2 %	2,1 %	-0,9 %
Selskapsportefølje	1,7 %	1,1 %	0,9 %	0,5 %

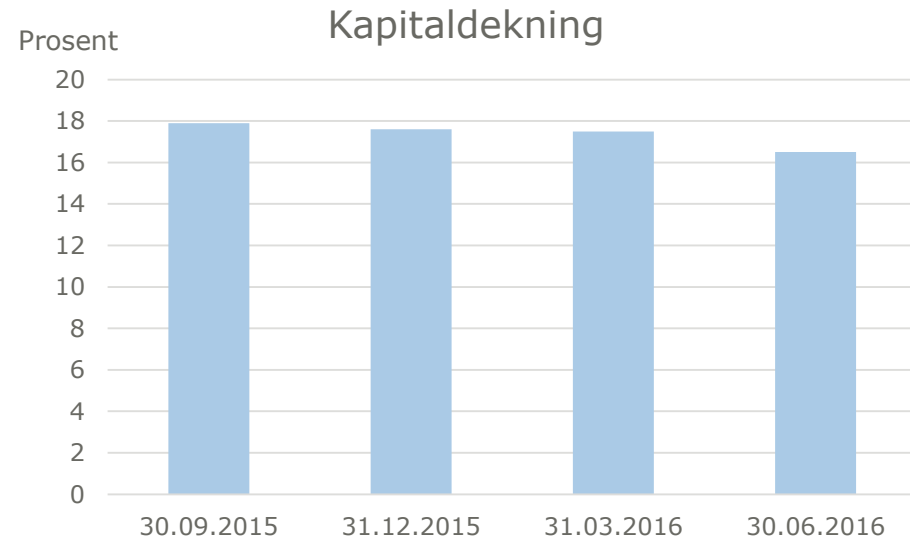
	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015
Kapitaldekning (SCR)	69 %	57 %	100 %
Kapitaldekning (SCR) med overgangsregler	319 %	302 %	319 %
Minstekapitaldekning (MCR)	134 %	106 %	227 %
Minstekapitaldekning (MCR) med overgangsregler	804 %	773 %	855 %

Millioner kroner	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015	30.09.2015
Kursreguleringsfond	67,3	60,2	56,6	48,6
Tilleggsavsetninger	37,5	38	37,7	30
Soliditetskapital	516,3	480	461	254

KLP banken konsern – hovedtall konsernet

- Personmarked: 43 600 kunder
- KLP Boligkreditt AS har utstedt nye OMF-er og hadde en utlånsbalanse på 4,2 milliarder per 30. juni

Millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Netto renteinntekter	49,4	50,9	54,0	51,6
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	2,4	1,2	2,4	2,6
Forvaltningshonorar	14,2	14,3	14,4	14,4
Driftskostnader	-36,1	-53,0	-48,0	-37,6
Verdiendringer/ utbytte	8,1	6,5	-7,5	-13,6
Resultat før skatt	38,1	19,9	15,3	17,3
Forvaltningskapital	34 145	32 200	31 294	29 267

KLP bankvirksomhet – hovedtall per selskap

KLP Kommunekreditt, millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Netto renteinntekter	17,8	18,9	17,8	17,2
Driftskostnader	-4,1	-4,9	-6,6	-4,5
Verdiendringer/utbytte	5,1	3,3	-5,5	-10,7
Resultat før skatt	18,8	17,2	5,7	2,0
Forvaltningskapital	19 972	19 184	19 349	17 722

KLP Banken, millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Netto renteinntekter	22,0	21,6	23,6	22,2
Netto gebyr- og provisjonsinntekter	2,4	1,2	2,4	2,6
Forvaltningshonorar	14,2	14,3	14,4	14,4
Driftskostnader	-26,3	-40,2	-33,2	-27,0
Verdiendringer/utbytte	2,7	0,1	-2,8	-1,4
Resultat før skatt	15,0	-3,0	4,4	10,8
Forvaltningskapital	12 742	12 718	11 933	11 841

KLP Boligkreditt, millioner kroner	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015	3. kvartal 2015
Netto renteinntekter	9,5	10,5	12,6	12,2
Driftskostnader	-5,6	-7,9	-8,3	-6,1
Verdiendringer/utbytte	0,4	3,0	0,8	-1,4
Resultat før skatt	4,3	5,6	5,1	4,6
Forvaltningskapital	4 429	4 251	3 959	4 354

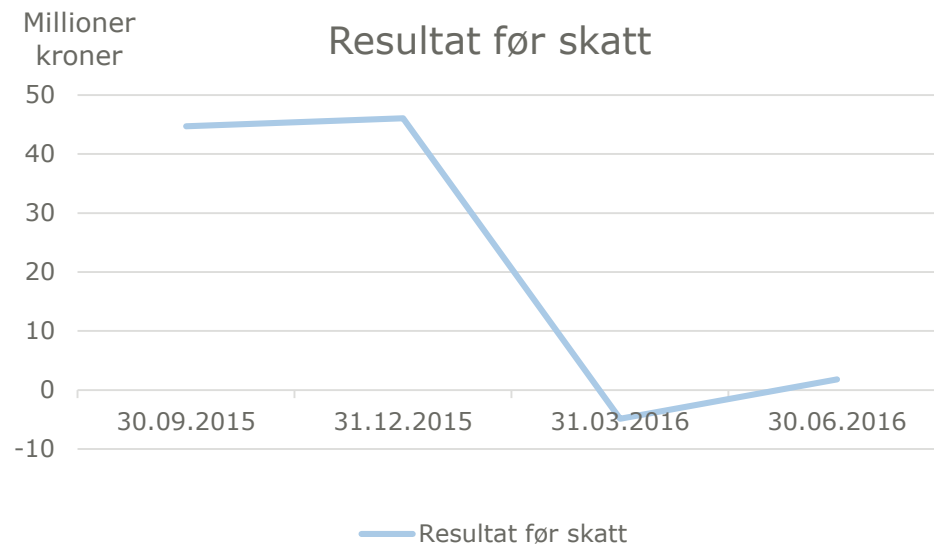
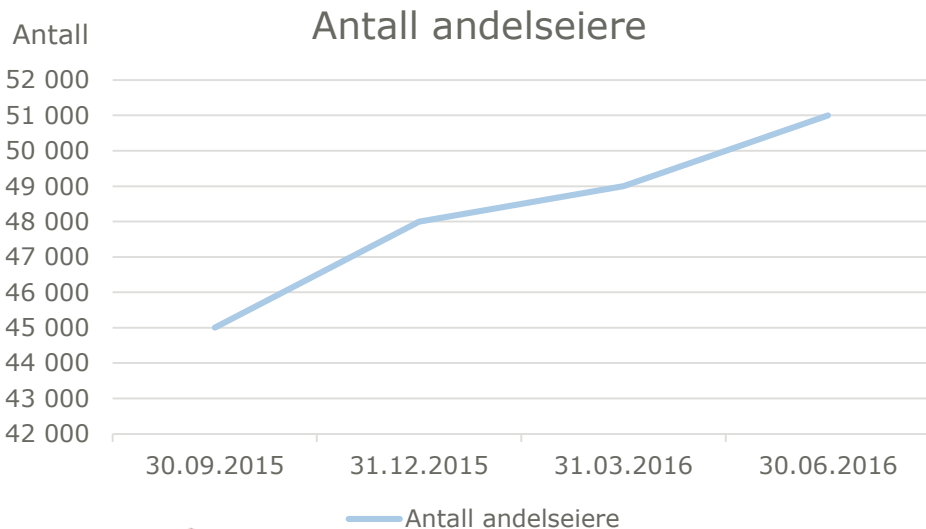
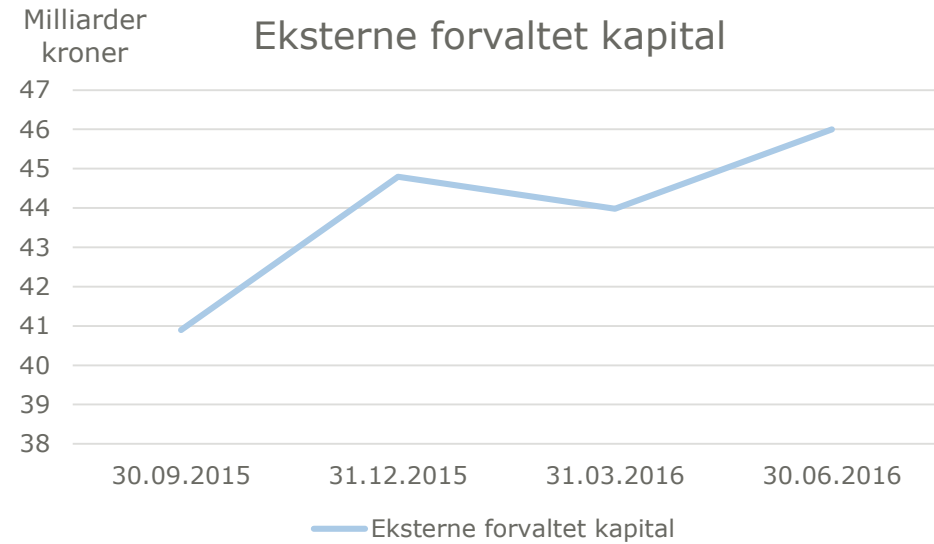
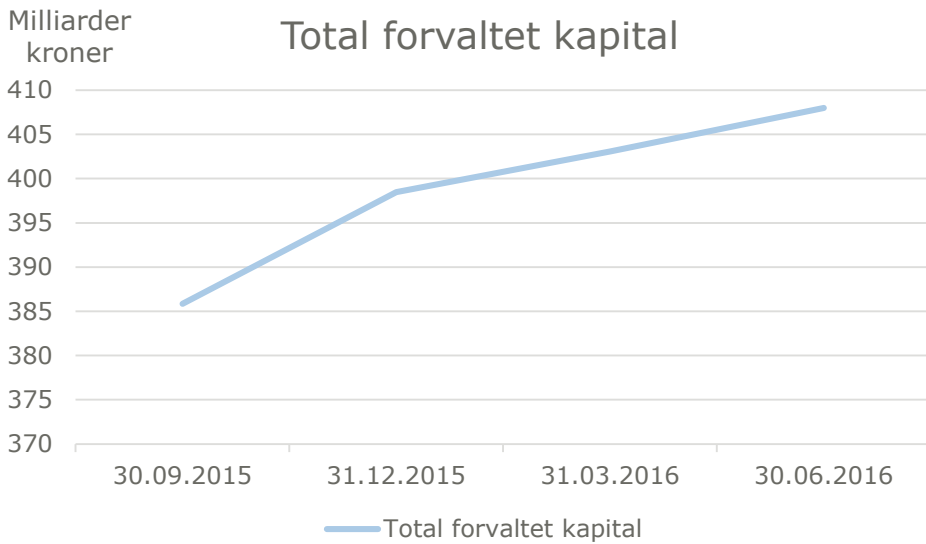
KLP – utlån og innskudd

Boliglån, millioner kroner	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015	30.09.2015
KLP Banken AS	8,1	7,3	6,9	6,3
KLP Boligkreditt AS	4,2	4,0	3,7	4,1
KLP (forvaltningsavtale)	2,7	3,2	3,4	3,6
Sum	15,0	14,5	14,1	14,0

Offentlige lån, millioner kroner	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015	30.09.2015
KLP Kommunekreditt AS	15,7	15,4	15,3	15,4
KLP (forvaltningsavtale)	38,2	37,9	37,4	37,9
KLP (valutalån)	9,2	9,7	10,1	9,3
Sum	63,1	62,9	62,9	62,6

Innskudd, millioner kroner	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015	30.09.2015
KLP Banken AS	8,3	7,9	7,4	7,3
Sum	8,3	7,9	7,4	7,3

KLP Kapitalforvaltning

Kontaktpersoner i KLP

Stilling	Navn	Telefon	E-post
Konserndirektør Økonomi & Finans	Aage E. Schaanning	22 03 79 01/90 52 43 12	aes@klp.no
Finansdirektør	Oliver Siem	934 31 820	sie@klp.no